

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/173/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1617201161
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1617201161.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu JUDr. Branislav Král a JUDr. Alena Roštárová, v spore žalobcu: A. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. M. XXX, H. M., proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 23.01.2018, č. k. 27Csp/136/2017-49, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 23.01.2018, č. k. 27Csp/136/2017-49, v napadnutej časti, p o t v r d z u j e.

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Okresný súd Malacky rozsudkom zo dňa 23.01.2018, č. k. 27Csp/136/2017-49 určil, že spotrebiteľský úver uzavretý medzi žalobcom ako dlžníkom (spotrebiteľom) a žalovaným ako veriteľom je bezúročný a bez poplatkov. V časti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov je ako neprijateľná zmluvná podmienka zmluvy o úvere neplatná, súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania a žalovaného zaviazal zaplatiť na účet súdu poplatok vo výške 99,50 Eur.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca žalobou doručenu súdu dňa 09.02.2017 sa domáhal, aby súd rozsudkom určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 12.09.2016, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 12.09.2016 je ako neprijateľná zmluvná podmienka Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 12.09.2016 neplatná. Ďalej sa žalobca domáhal určenia, že spotrebiteľský úver je v zmysle Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 12.09.2012 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným bezúročný a bez poplatkov. Svoju žalobu odôvodnil tým, že ako spotrebiteľ so žalovaným uzavreli dňa 12.09.2016 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, súčasne so Zmluvou podpísal aj Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Žalobca má za to, že Zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedol, že žalovaný listom zo dňa 02.12.2016 požiadal jeho zamestnávateľa o vykonanie zrážok zo mzdy, a to na základe Dohody, pričom jeho zamestnávateľ začal s realizáciou zrážok zo mzdy, čo vyplýva aj z výplatných pásov. Žalovaný začal vymáhať plnenie na základe Dohody, bez akejkoľvek súdnej ochrany, čím zasiahol do majetkových práv žalobcu. Žalovaný tak disponuje značnou časťou jeho príjmov, čím ho obmedzuje v zabezpečení základných potrieb rodiny a spôsobuje mu finančný problém. Žalobca je toho názoru, že predmetná Dohoda je neplatná, pretože je neprijateľnou zmluvnou podmienkou spôsobujúcou výraznú nerovnováhu v postavení zmluvných strán, keďže spotrebiteľ nemá možnosť záruky zrušiť. Predmetná Dohoda nebola s ním ako spotrebiteľom individuálne dojednaná. Z Dohody vyplýva, že bola vyhotovená vopred zo strany žalovaného na predtlačenom formulári, do ktorého sa ručne vpisovali údaje, čo dokazuje jej hromadný charakter, teda

možno konštatovať, že nebola individuálne dojednaná, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť, lebo odporuje dobrým mravom. Ide o typický formulár, z ktorého nevyplýva možnosť zmeny jeho textu, pričom veriteľ si výšku dlhu diktuje sám, a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Žalobca uviedol, že mu nebol poskytnutý ani čas sa s Dohodou dostatočne oboznámiť a nikto mu s odbornou starostlivosťou nevysvetlil dôsledky jej podpísania. Ďalej žalobca uviedol, že Zmluva neobsahuje všetky povinné náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípade poradia, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom, adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Spolu so žalobou podal žalobca aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Žalovaný sa vyjadril k veci len v podaní, ktorým sa odvolal voči nariadenému neodkladnému opatreniu. K samotnej žalobe sa napriek výzve súdu nevyjadril. V odvolaní žalovaný uviedol, že čo sa týka samotnej Dohody o zrážkach zo mzdy táto bola podľa neho uzavretá platne podľa § 551 Občianskeho zákonníka a v súlade s právnymi predpismi. Ide o dohodu zmluvných strán, ktorú uzatvorila na základe ich dobrovoľnosti. Dohoda predstavuje prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalovaný má za to, že Dohoda spĺňa všetky zákonom predpísané ustanovenia o právnych úkonoch podľa § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka. Možnosť zabezpečenia záväzku je esenciálnou zložkou každého zmluvného vzťahu, na základe ktorého je veriteľ, resp. záujem veriteľa chránený pred zlou platobnou disciplínou dlžníka. Zabezpečenie záväzkov v zmluvných vzťahoch slúži k zvýšeniu právnej istoty veriteľa a zároveň prispieva k stabilite týchto vzťahov. Dohoda je obsiahnutá v samostatnom dokumente, a teda predstavuje osobitnú listinu a žalobca mal možnosť si predmetnú dohodu preštudovať a až následne na to potvrdiť jej prijatie vlastnoručným podpisom. Žalovaný teda je toho názoru, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je platným právnym úkonom.

4. Následne bolo uznesením zo dňa 27.02.2017, č. k. 27Csp/136/2017-11 nariadené neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého je žalovaný povinný sa zdržať akéhokoľvek použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 12.09.2016, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a vykonať oznámenie zamestnávateľovi žalobcu - T. E., s.r.o., M. areál X. D2 XXXX, M., aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Toto uznesenie bolo potvrdené aj uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24.05.2017, č. k. 5Co/156/2017-32.

5. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie v konaní za preukázané, že zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 12.09.2016, že žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 300 EUR a žalovaný ako spotrebiteľ sa zaviazal vrátiť a zaplatiť odplatu, úrok spojený s úverom vo výške 37,60 EUR a poplatok za expresné spracovanie úveru vo výške 100 Eur, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 137,60 Eur, t.j. zaplatiť celkovú čiastku 437,60 Eur v 8 pravidelných mesačných splátkach vo výške 54,70 Eur vždy k 12. kalendárnemu dňu v mesiaci počnúc dňom 12.10.2016. Úrok bol určený vo výške 32,42 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu 37,60 Eur. RPMN bola určená ako 37,70 %. Termínom poslednej splátky bol 12.05.2017. Priemerná RPMN bola 31,71 %. Dňa 12.09.2016 uzavrel žalobca so žalovaným Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovaného zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovaný žalobcovi úver vo výške 300 Eur a žalobca sa zaviazal vrátiť 437,60 Eur.

6. Posúdiac vec právne podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) o spotrebiteľských zmluvách, ust. § 1, § 2, § 7, § 9, § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch) a ust. § 1, § 1a, § 3, § 3a Nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, dospel súd prvej inštancie k nižšie uvedeným záverom.

7. Po preskúmaní veci súd konštatuje, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. i) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to úrokovú sadzbu a údaj o RPMN. Podľa § 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) predstavujú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Zmluva o úvere neobsahuje správu výšku RPMN, táto je v nej uvedená vo výške 37,70 %, avšak pri zohľadnení všetkých nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, ktoré sú v zmluve dohodnuté vo výške 100 EUR ako poplatok za expresné spracovanie úver, je skutočná výška RPMN 189 % ročne. K uvedenej výške súd dospel k záveru matematickým prepočtom. Táto výška RPMN je uvedená nesprávne v

neprospech spotrebiteľa, nakoľko bola uvedená v značne nižšej hodnote, čo v konečnom dôsledku mohlo ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa uzavrieť zmluvu. Žalobca pri uzatváraní zmluvy nepoznal skutočnú výšku RPMN, t.j. 189 %, ale poznal nesprávnu výšku RPMN 37,70 %. Vzhľadom na túto nesprávnosť sa považuje úver za bezúročný a bezpoplatkový. Súd nespochybnil oprávnenie veriteľa účtovať si poplatky, avšak tieto je potrebné zahrnúť do RPMN, čo sa tak v konkrétne riešenom prípade nestalo, v zmluve bola RPMN uvedená v podstatne nižšej hodnote, než v skutočnosti bola. V prípade výpočtu úrokovej sadzby je to podobné. V Zmluve je uvedené, že úroková sadzba je 32,42% ročne. Ak však súd vychádza z toho, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 300 EUR, ktorý sa zaviazal vrátiť v 8 mesačných splátkach spolu v celkovej sume 437,60 EUR, potom pri správnom prepočte je úroková sadzba vo výške 76,16 % ročne. Uvedené je zjavne v rozpore s údajmi uvedenými v Zmluve (32,42% ročne), a teda ani túto náležitosť Zmluvy nemožno považovať za splnenú. V zmluve ďalej absentuje údaj podľa § 9 ods. 2 písm. l) z. č. 129/2010 Z. z., a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V zmluve sa uvádza len výška splátky 54,70 EUR. Takéto uvedenie splátky nie je naplnením požiadavky citovaného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko toto ustanovenie predpokladá, že pri splátke (ktorá je uvedená v eurách) sa uvedie, aká suma (v eurách) zo splátky predstavuje splácanie istiny, aká splácanie úroku a aká splácanie servisného poplatku. Zákom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka (bez toho, aby si musel uvedené prepočítavať, čo nakoniec môže byť pre priemerného spotrebiteľa i problémom) tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Skutočnosť akým spôsobom sa platby spotrebiteľa zarátavajú na úhradu istiny, úrokov a poplatkov je pre spotrebiteľa dôležitá, nakoľko z tejto skutočnosti vie posúdiť výhodnosť resp. nevýhodnosť poskytovaných úverov. Keďže predmetná Zmluva uvedené určenie neobsahuje, súd mal za to, že nie je splnená podmienka § 9 ods. 2 písm. l) z. č. 129/2010 Z. z.. Vzhľadom na vyššie uvedené chýbajúce náležitosti Zmluvy teda súd jednoznačne dospel k záveru, že úver zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 12.09.2016 v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) z. č. 129/2010 Z. z. sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto žalobe v tejto časti vyhovel.

8. V časti, v ktorej sa žalobca domáhal určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, na takýto typ žaloby podľa názoru súdu zákon vyslovene neopravňuje, t.j. tento typ žaloby nevyplýva z osobitného predpisu, a preto mal súd za to, že žalobu v uvedenom výroku je potrebné zamietnuť ako neprípustnú s poukazom na § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). Napriek uvedenému súd považoval za potrebné dodať, že žaloba v časti určenia, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná, by bola nedôvodná ak by bola aj z procesného hľadiska prípustná. Pri znení petitu žaloby, ktorým sa žalobca domáha určenia, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľná zmluvná podmienka neplatná súd nemôže skúmať platnosť Dohody ako takej. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy bola spísaná ako samostatná zmluva medzi žalobcom a žalovaným hoci s rovnakým dátumom ako je dátum uzavretia samotnej zmluvy. Dohoda je spísaná na samostatnom liste papiera a obsahuje aj uvedenie miesta a dátumu jej uzavretia a obsahuje aj samostatné podpisy žalobcu aj žalovaného. Ide teda o samostatný dvojstranný právny úkon (hoci akcesorickej povahy uzavretej Zmluve o spotrebiteľskom úvere). Z uvedeného teda možno konštatovať, že Dohodu ako takú nie je možné považovať za zmluvnú podmienku uzavretej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a preto ju nie je možné vyhlásiť za neprijateľnú a tým pádom za neplatnú. Iná by bola situácia, ak by žalobca zvolil spôsob ochrany svojho práva formou žaloby o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy ako samostatnej zmluvy. Ale aj na takýto typ žaloby by muselo existovať oprávnenie podať žalobu z osobitného predpisu (§ 137 písm. d) CSP), čo súd nezistil. Preto súd v uvedenej časti žalobu zamietol.

9. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1, ods. 2 CSP. Žalobca bol v konaní úspešný pokiaľ išlo o výrok, ktorým súd určil úver zo Zmluvy za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný bol v konaní úspešný pokiaľ išlo o výrok, ktorým súd zamietol žalobu v časti určenia, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná. Každá zo strán teda bola v konaní úspešná čiastočne, pričom úspech každej zo strán možno považovať za porovnateľný. Súd teda využil možnosť, ktorú mu dáva ustanovenie § 255 ods. 2 CSP a rozhodol tak, že nárok na náhradu trov konania nepriznal žiadnej zo strán.

10. Keďže žalobca bol konaní pred súdom prvej inštancie od platenia súdneho poplatku oslobodený v zmysle § 4 ods. 2 písm. u) zákona č. 71/1992 Zb. z dôvodu, že sa domáhal ochrany svojho práva ako spotrebiteľ podľa osobitného predpisu, súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok

za tú časť žaloby, v ktorej bol neúspešný v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. Žalovaný bol neúspešný v časti určenia, že úver zo Zmluvy sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za takýto petit by bol vyrubený súdny poplatok vo výške 99,50 EUR nakoľko ide o plnenie, ktoré nie je možné vyjadriť v peniazoch (Položka 1 písmeno b). Súd teda zaviazal žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 99,50 EUR.

11. Doplnením predmetného rozsudku rozsudkom č. k. 27Csp/123/2017-67 zo dňa 13.08.2018, súd prvej inštancie zrušil nariadené neodkladné opatrenie.

12. Proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie o určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a proti výroku o povinnosť zaplatiť súdu poplatok vo výške 99,50 Eur podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Podľa žalovaného sú dané odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) a § 365 ods. 1 písm. h) CSP (súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci). Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Vytkol prvoinštančnému súdu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný uvádza, že nemožno hovoriť o absencii výšky, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov nakoľko tá je jasne, určito a zrozumiteľne uvedená v bode 3. zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Dĺžnik sa zmluvou zaviazal k úhrade ôsmich splátok vo výške 54,70 Eur s termínom splatnosti dňa 12.05.2017. Ako je v texte zmluvy špecifikované, celková suma poskytnutého úveru vo výške 437,60 Eur pozostáva zo sumy istiny vo výške 300 Eur, z poplatku za expresné spracovanie úveru vo výške 100 Eur a úroku vo výške 37,60 Eur (t.j. 32,42% zo sumy istiny v prípade riadneho splácania záväzku a nie 76,16 % ročne zo sumy istiny, ako súd uvádza v bode 39. odôvodnenia Rozsudku), čím je zachovaná zákonom ustanovená povinnosť uvádzať obligatórnu náležitosť zmluvy - výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Z uvedeného z určitosťou vyplýva, že predmetná zmluva nemôže byť posúdená ako bezúročná a bez poplatkov vzhľadom k tomu, že spĺňa všetky zákonom stanovené obligatórne náležitosti. Žalobca nesie dôkazné bremeno je jeho úlohou preukázať v čom spočíva nesprávne uvádzanie RPMN, nakoľko RPMN neabsentuje, a teda bol by to jediný dôvod prečo by bolo možné vyhlásiť zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Výška RPMN je vypočítaná v zmysle prílohy č. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere s uvedenými vstupnými údajmi, ktoré sú uvedené v zmluve. Žalobca bol dostatočne informovaný o výške RPMN. Údaj RPMN je uvedený jednak na prednej strane zmluvy a zároveň na samostatnej listine s ktorou bol žalobca oboznámený a ktorá mu bola spolu so zmluvou odovzdaná. K poplatku za expresné spracovanie úveru vo výške 100 Eur žalovaný uvádza, že Národná banka Slovenska na svojom webovom sídle zverejnila zoznam poplatkov, ktoré sa do výpočtu RPMN nezahŕňajú. Medzi tieto poplatky bol zahrnutý aj poplatok za expresné spracovanie úveru. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť je RPMN uvedená v zmluve správna. Žalovaný v odvolaní poukázal na § 53 ods. 6 OZ, § 1a ods. 1 a § 1 ods. 1 Nariadenia vláda č. 87/1995 Zb.. Predmetné nariadenie definuje odplatu ako úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenie alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise zmluvy o úvere, ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytovaní peňažných prostriedkov. Žalovaný je toho názoru, že úrok nie je odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale je odplatom, ktorá sa platí pri užívaní alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov. V prípade úroku ide o plnenie, ktoré je dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy, ale nie je spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov z dôvodu, že je spojené s užívaním a vrátením peňažných prostriedkov a úrok nie je ani vyžadovaný pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale až po poskytnutí peňažných prostriedkov. V zmluve o spotrebiteľskom úvere žalobca vzal na vedomie, že výška RPMN v predmetnej zmluve sa vypočítava v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a je vo výške 37,70%. V zmluve o úvere spotrebiteľ zobral na vedomie, že výška priemernej hodnoty ročnej RPMN na poskytnutý úver platnej ku dňu podpísania tejto zmluvy je vo výške 31,71%. Z vyššie uvedeného vyplýva, že výška odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov je v súlade s nariadením a neprevýšila dvojnásobok priemernej hodnôt RPMN ako aj uvedenie priemernej ročnej RPMN. Žalobca v prípade, že po podpise zmluvy nadobudol pocit, že podpísal nevýhodnú zmluvu alebo že odplata, úrok či RPMN je vysoká, mal právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené právo žalobca nevyužil, z čoho jednoznačne vyplýva, že súhlasil s obsahom zmluvy a so všetkými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru. Žalovaný ďalej uvádza, že jednotlivými splátkami sa hradí najprv istina poskytnutého úveru a po uhradení istiny sa uhrádza zostatok z poskytnutého úveru (úrok, poplatok). Započítanie celej sumy splátky sa hradí najprv na istinu a až tak na úrok a poplatok v prospech dĺžníka, pretože v prípade nezaplatenia niektorej splátky alebo omeškania dĺžníka s platbou splátky, dôjde skôr k zníženiu istiny, z ktorej by si žalobca ako veriteľ

mohol uplatňovať zákonné úroky z omeškania. Zároveň žalovaný žiada úhradu trov konania, ktoré mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

14. Odvolanie bolo doručené žalobcovi dňa 24.05.2018, avšak tento nevyužil svoje procesné právo a k odvolaniu sa písomne nevyjadril.

15. Odvolací súd preskúmal vec, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania § 379, § 380 ods. 1 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech. Odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení a zo skutočností, ktoré vyšli najavo najneskôr do konca lehoty na podanie odvolania. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, dôvodnosť odvolania, boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré nepochybne existovali v čase vyhlásenia rozsudku, v čase podania odvolania.

16. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd určil bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj výrok o povinnosti zaplatiť súdu poplatok vo výške 99,50 Eur je vecne a právne správny, je výsledkom vykonaného dokazovania, a ako taký ho odvolací súd potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2 CSP). Žalovaný v odvolaní neuvádzal podstatné, rozhodujúce, konkrétne, právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Na tomto mieste odvolací súd zdôrazňuje, že ide o konanie, v ktorom je súd viazaný žalobou, a teda aj odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania.

17. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

18. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

19. Odvolací súd preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny v celom rozsahu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci podľa ktorého žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 12.09.2016 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 300 Eur, ktorý sa žalobca zaviazal uhradiť v 8 anuitných mesačných splátkach vo výške 54,70 € splatných vždy v 12. deň v mesiaci s termínom splatnosti prvej splátky dňa 12.10.2016. Poplatok za poskytnutie úveru predstavoval 100 Eur. Úrok predstavoval výšku 32,42% ročne z poskytnutého úveru až do jeho úplného uhradenia, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 37,60 Eur. Výška ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej aj ako „RPMN“) úveru bola podľa zmluvy 37,70 %, pri priemernej výške RPMN 31,71 %. Celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť bola podľa zmluvy 437,60 Eur.

21. Odvolací súd sa zaoberal splnením náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, a to s ohľadom na následok ich nedodržania vyplývajúci z § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch spočívajúci v tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

22. Otázka, či sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, je otázkou právnou, nie skutkovou. Súd na zistený skutkový stav, teda obsah Zmluvy o úvere (o ktorej predtým urobil právny záver, že ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere) aplikuje príslušné ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom ak zistí nedostatok niektorej náležitosti vyžadovanej týmto zákonom, ktorý znamená naplnenie hypotézy niektorej z právnych noriem uvedených v § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, musí prijať právny záver, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

23. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-76/10, podľa ktorého súd členského štátu EÚ je povinný ex offio skúmať existenciu údajov o RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere a i bez návrhu aplikovať sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je navyše analogicky z tohto prieskumu dôvod vylučovať iné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých absencia taktiež má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Súdny dvor EÚ konkrétne uviedol, že neexistencia údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorý má podstatný význam v kontexte smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/7/ES zo 16. februára 1998, môže predstavovať rozhodujúcu okolnosť pre vnútroštátny súd

v rámci jeho analýzy otázky, či podmienka zmluvy o spotrebiteľskom úvere týkajúca sa jeho nákladov, v ktorej sa nenachádza takýto údaj, je zrozumiteľná v zmysle článku 4 smernice 93/13. Ak nejde o takýto prípad, tento súd má možnosť aj bez návrhu posúdiť, či vzhľadom na všetky okolnosti týkajúce sa uzavretia tejto zmluvy je opomenutie údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov v jej podmienke týkajúcej sa nákladov tohto úveru spôsobilé prisúdiť tejto doložke nekalú povahu v zmysle článkov 3 a 4 smernice 93/13. Napriek tomu bez ohľadu na priznanú možnosť posúdiť túto zmluvu z hľadiska smernice 93/13, smernica 87/102 sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu umožňuje aj bez návrhu uplatniť ustanovenia preberajúce do vnútroštátneho práva článok 4 tejto poslednej uvedenej smernice a stanovujúce, že neexistencia údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere má za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

24. Na základe preskúmania náležitostí Zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v dôsledku žalovaným uplatnenej námietky v tomto smere, dospel odvolací súd k záveru, že výška RPMN uvádzaná v Zmluve je v nesprávne uvedená. Odvolací súd sa stotožňuje s výrokom súdu prvej inštancie, že v RPMN, uvádzanej žalovaným v predmetnom zmluve o spotrebiteľskom úvere, nie sú zohľadnené všetky náklady spojené so spotrebiteľským úverom tak, ako to vyžaduje § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Námietka žalovaného, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, tým, že nepreukázal, v čom spočíva nesprávne uvádzanie RPMN, je irelevantná. Nakoľko v spotrebiteľských sporoch sa uplatňuje tzv. obrátené dôkazné bremeno a je na žalovanom, aby vyvrátil tvrdenia žalobcu o nesprávne uvedenej RPMN. Toto sa však žalovanému nepodarilo preukázať v konaní pred súdom prvej inštancie, ani pred konaním odvolacieho súdu, nakoľko odvolací súd sa stotožňuje s tvrdením súdu prvej inštancie, že do RPMN mali byť započítané aj ďalšie náklady, ktoré spotrebiteľovi vznikli v súvislosti s uzatvorením predmetnej zmluvy. RPMN predstavuje údaj dôležitý pre vyjadrenie nákladov na úver a spotrebiteľom pomáha tento údaj spoznať, aké všetky náklady budú spojené so spotrebiteľským úverom. Tým, že celkové náklady sú vyjadrené v percentuálnych bodoch, zjednodušuje sa tým spotrebiteľovi porovnanie obdobných produktov na finančnom trhu a tak aj výber toho najakurátnejšieho úveru. Aj keby sa odvolací súd stotožnil s námietkou žalovaného, uvedenou v odvolaní, že poplatok za expresné spracovanie úveru vo výške 100 Eur podľa Národnej banky Slovenska nie je potrebné zahŕňať do RPMN, žalovaný mal povinnosť do RPMN započítať úrok vo výške 32,42% ročne z poskytnutého úveru, avšak ani toto v RPMN nezohľadnil.

25. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že RPMN bola v zmluve nesprávne uvedená. Ak chýba čo i len jedna z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, pretože uvedený zákon nepredpokladá kumulatívne nesplnenie všetkých zákonom predpísaných podmienok vymenovaných v ust. § 9 ods. 2 uvedeného zákona, je treba úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalovaný nesprávne uvádzal výšku RPMN, takýto úver treba pre absenciu náležitosti uvedenej v § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. d) o spotrebiteľských úveroch.

26. Odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosť potrebnú pre posúdenie veci a tieto vyhodnotil v súlade s ust. § 195 CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd stotožnil a na ktoré v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje. Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia riadnym spôsobom uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil správne právne závery. Tieto zároveň primeraným a dostatočným spôsobom v súlade s ust. § 220 CSP zdôvodnil.

27. Pretože odvolací súd nezistil žiadne pochybenie, rozsudok prvoinštančného súdu ako správny potvrdil. Nakoľko ani v odvolaní žalovaný neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by iným spôsobom boli spôsobilé vyhodnotiť stav zistený prvoinštančným súdom, odvolanie nepovažoval odvolací súd za dôvodné a preto rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil a podľa § 387 ods. 2 CSP sa stotožnil so skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie.

28. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1, v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, avšak vzhľadom na jeho neaktivitu mu odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli a preto odvolací súd o náhrade trov konania rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon

pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).